

Llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

Tot per al front

Materials i matèries no poden estar inactius.

Brigades de Recuperació

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 13 — Telèfon n.º 288

ANY III — Mataró dijous 22 setembre 1938 — NUM. 672

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSCRIPCIÓ: 4.00 PESETES MES

El Govern de la República retirarà tots els combatents estrangers

El president Negrín declarà a la Societat de Nacions que el Govern de la República acaba de decidir la retirada immediata i completa de tots els combatents estrangers que lluiten en les files governamentals.

El Govern espanyol està resolt a fer desaparèixer tot pretext per a que es pugui continuar dubtant del caràcter netament nacional de la causa per la qual es baten els exèrcits de la República.

La decisió exemplar del Govern d'Espanya, víctima de la intervenció estrangera, ha causat una sensació indescriptible en tots els cercles europeus.

La petició a l'Assemblea

L'Assemblea informada de la decisió del Govern espanyol de procedir a la retirada immediata i completa de tots els combatents no espanyols que prenen part en la lluita a Espanya en les files governamentals, decideix accedir a la petició del Govern espanyol sol·licitant la constitució d'una Comissió internacional a fi de donar a la Societat de Nacions i als Estats membres d'ella la garantia de que la retirada serà executada d'una manera integral, donant-se per assabentada de la declaració del Govern espanyol segons la qual es compromet a concedir a la Comissió totes les garanties, totes les facilitats i col·laboracions per al compliment de la seva missió.

Decideix accedir a la demanda del Govern espanyol de recomenar al

Consell que procedeix sense pèrdua de temps a la constitució de la Comissió internacional sol·licitada pel Govern espanyol, posant-se d'acord amb aquest en quant als detalls pràctics necessaris per a que la Comissió es figui abans possible en condicions de complir la seva missió.

La proposta ha causat sensació

La sensació causada per la intervenció del senyor Negrín a l'Assemblea d'ahir tarda ha estat indescriptible. A l'acabar de parlar el president del Consell espanyol, en tots els escens, així com en la tribuna diplomàtica i en la de la Premsa, malgrat de tots els reglaments, sorgiren ovacions espontànies. Ja abans de que acabés de parlar el cap del Govern espanyol, els corresponents estrangers es precipitaven a les cabines telefòniques per a transmetre al món la decisió exemplar que en moments tan greus com els actuals ha pres el Govern d'un Estat víctima de la intervenció estrangera.

La declaració del doctor Negrín fou immediatament traduïda a l'anglès. Després el president de l'Assemblea, senyor De Valera, declarà que, de conformitat amb el reglament de l'Assemblea, el projecte de resolució que acaba de presentar en nom de la Delegació espanyola el doctor Negrín seria imprès i sotmès a la Comissió especial de l'Ordre del dia.

Entre les aportacions populars la que s'ha destacat més ha estat la del diari «La Humanitat» com la portada a cap amb motiu de la commemoració de l'Onze de Setembre.

Però encara cal més. Es precisa intensificar aquesta activitat. Ací a nostra ciutat s'estan donant belles demostracions d'altruisme, com les que ve portant a cap l'Agrupament d'Espectacles.

Molt bé que es pensi amb els que es troben hospitalitzats a nostra ciutat. Però dintre la nostra modestia creiem que no hem d'oblidar als que lluiten als camps de batalla, procurant proporcionar-los les prenes necessàries que els faci resistir els rigors de les jornades hivernals.

JOAN JULIÀ I CUADRAS

Problemes del moment

Noves rutes

II

EL DOMINI DE LA TÈCNICA és una de les primeres condicions que ha de tenir el camperol per a treure el rendiment més precís per a les necessitats del moment, dintre del marc de les possibilitats actuals.

No és necessari, de moment, que tots els camperols posseïxin coneixements molt vastos; seria prou que uns quants (un per cada cent quarters de terreny conreable a regadiu i un per cada dos cents de secar) camperols dels més qualificats anessin a un curs teòric i pràctic d'un temps no pas superior a sis mesos, perquè els sistemes de sembra i cultiu canvïessin i es racionalitzessin de forma que la producció i qualitat en sortissin ostensiblement beneficiats, així com l'aprofitament de les terres.

Volria interessar, en aquest treball, a totes aquelles entitats i col·lectivitats que de prop o de lluny han de tocar les conseqüències en la resolució d'aquest problema tan important i apremiant a la vegada.

Les persones que em comprenguin, saben com és de necessari que el nostre camperol (el tècnic o el dirigent) conegui les propietats fecundants del «Polen», per exemple. Serà prou observar a les persones que no em comprenguin, que el «Polen» és una matèria absolutament precisa perquè una infinitat de plantes puguin fecundar-se i treure els fruits tan necessaris a la nostra existència.

Cal també que el nostre camperol sàpiga examinar la composició del terreny que treballa per saber així quines són les plantes o els arbres que hi poden ésser conreats amb avantatge.

És precís que conegui la vida, el

neixement i efectes de les plantes i arrels paràsites així com la dels microbis i altres animals danyosos a fi d'extirpar-los al seu degut temps o bé d'evitar al seu degut temps l'invasió o propagació als arbres i plantes. És precís també que el camperol sàpiga analitzar la quantitat de calça que conté la terra que treballa ja que és un dels elements més precisos i necessaris entre altres. La tècnica en el cultiu dels arbres és també d'una necessitat imperiosa.

No vull destacar, per innecessaris, la importància que també té el coneixement de la tècnica en la cria de bestiar i volatils de tota mena; solament vull destacar que els països més avançats en la cria de bestiar (Dinamarca, Suècia, Holanda, Alemanya, Suïssa, Bèlgica i França) obtenen riqueses i beneficis incalculables, especialment en el que fa referència a l'indústria de la llet i els seus derivats. Aquest aspecte i les seves possibilitats a la nostra terra, mereixen capítol apart i el tractaré més extensament en el proper capítol.

El que cal, primer que tot, és que tinguem un estol de camperols dinàmics que coneguin els secrets de la tècnica. Cal anar a l'immediata creació, per part de les autoritats competents i d'aquelles entitats i col·lectivitats que sen'in neguits de millorament social, dels instituts escoles agrícoles i pecuàries que capacitin als nostres camperols i a la joventut entusiasta que vulgui convertir-se en homes i dones tècnics que sàpiguin treure l'immensa riquesa que atesora la nostra ubèrrima terra.

E. C. RIERA

Membre de la secció de propaganda de la Federació Alimentària Industrial de Mataró (Sindicat de les Indústries Alimentàries C.N.T.).

P. C. Exèrcit de l'Ebre.

A les portes de l'hivern

Ens trobem en el primer mes de tardor. El temps comença a fresquejar i als fronts a la nit ja fa fred, al lloc on els heroics combatents republicans compleixen amb valor i heroïsmes la consigna de resistir.

Però hi ha un element que els podria impossibilitar de prosseguir amb aquesta resistència que els mereix la admiració d'Europa, i aquest element és el fred. No dubrem que això mereix la constant preocupació del Govern d'Unió Nacional. És veritat també que són moltes les agrupacions de tots els ordres que amb les seves aportacions ajuden amorosament a combatre els rigors dels dies hivernals.

La pressió franco-anglesa al Govern de Praga

Proclama del President Benes al poble txec

La proclama dirigida al país pel President Benes diu:

«La gran crisi que Europa viu desde fa alguns anys ha arribat al seu punt culminant a l'Europa central. Després de vint anys de pau i de prosperitat, el nostre Estat ha estat assolit per ella. Desgraciadament, els nostres amics no ens han ajudat en la mesura que podem esperar. Les forces constitucionals del nostre Estat haurien desitjat presentar aquest cas davant un Tribunal Internacional. Ara bé, els Governos angles i francès han donat a entendre al Govern txec que aquesta solució no deturaria la guerra.»

El Govern ha resolt guardar la calma, i passi el que passi, conservar la independència i la llibertat de la nació en les noves condicions. El Govern ha decidit acceptar la proposició feta per les dues grans potències. No era possible altra cosa perquè estavem

sols. El Govern dirigirà l'Estat; espera que l'Assemblea nacional es reunirà immediatament. El Govern està segur que la bravura i el valor dels seus ciutadans permetrà a la República seguir essent poderosa en la seva nova forma. Junt amb tota la nació conservarem la llibertat en els límits d'una nova Pàtria. Permanelxerem vigilants, disposats a adoptar les mesures més extremes en cas de necessitat. Mai hem traïdonat als nostres; mai els traïdonarem.

Després de les converses en el si del Govern, el ministre de Negocis Estrangers ha rebut als ambaxadors de França i Anglaterra per a entretenir-los la resposta del Govern. Per aquesta resposta començaran les conversacions sobre el procediment formal necessari per a assegurar els interessos vitals del poble txec, que estarà garantitzat internacionalment.

¡Conciutadans! Permanesqueu en el vostre treball. Guardeu els vostres llocs. Cap manifestació, cap acte de violència serien favorables per a la nostra República. Al contrari.

Les autoritats continuaran la seva activitat en tot el seu territori. No es deixen conduir a actes irreflexius que

Dr. R. Perpinyà - Oculista

AJUDANT DEL DOCTOR LAPERSONE DE PARIS

MATARÓ

B. Durruiti (St. Agustí), 55
Dissabtes, de 9 a 1

BARCELONA

Provença, 185, 1.º, 2.º entre Aribas i Universitat
De 4 a 7 tarda

TELÈFON 73554

Subscriuiu-vos a

Llibertat

us poguessin induir i provocadors o irresponsables. La població alemanya de les regions frontereres no té res que temer; la seva protecció està en les nostres mans. Les nostres autoritats i organismes continuaran complint aquest deure l'exercitant aquest dret. No hi ha d'haver ni un minut de desordre en aquestes regions frontereres. Els interessos de la població alemanya no seran amenaçats per aquells que poguessin intentar el soboteig de l'arranjament proposat per les grans potències i que deu ésser un arrenjament pacífic, sense que calgui una sola gota de sang. El que no ho evitès posaria en perill l'ordre i la pau d'Europa.

Informació local

CUPÓ DELS INVÁLIDS. — En el sorteig efectuat el dia 21, el premi de vint-i cinc pessetes ha correspost al número 239.

Els números premiats amb tres pessetes són: 039, 139, 339, 439, 539, 639, 739, 839, 939.

INSTITUT DE SEGON ENSENYAMENT DE MATARÓ. — *Exàmens d'Ingrés.* — Es convoca als alumnes que hagin de verificar l'examen d'Ingrés en aquest Institut excepte als procedents de les Escoles de la Generalitat per al dia 28 a les nou del matí.

Mataró, 22 de setembre del 1938.
El Comissari Director, N. Celma.

— Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

AVÍS. — Per la present es recorda a totes les dones d'Esquerra Republicana de Catalunya, vulguin fer acte de presència a l'avant votació per elegir el nou Consell Directiu de la Secció Femenina que tindrà lloc el dissabte dia 24 a les 7 a dos quarts de 10 de la vetlla al nostre Centre.

Mataró, 22 de setembre del 1938.

— **OXIGENANTE DE CARBONES,** producte Científico Tècnic reconegut com el més formidable progrés de la termoquímica aplicada a la combustió. «Oxigenante de Carbones» estalvia quasi el 50 per cent de combustible. És aplicable a tota classe de carbons i llenyes (alzina, pl, plàtan, etc., etc.). És ven a totes les Drogueries, Ultramarins i Ferreteries.

Atenció, Empreses Col·lectivitzades!

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava, el dia 9 del corrent, un Decret del Departament d'Economia, en l'articulat del qual hi consta el que segueix:

Art. 6.º En l'ordre comptable i financer de l'empresa, és de la competència de l'interventor, el següent:

a) b) c) d)
(e) Autoritzar amb la seva signatura tota els documents que signifiquin disposició o mobilització de cabals.

Art. 14.º A partir de la data de la publicació d'aquest Decret al DIARI OFICIAL els interventors delegats en exercici adaptaran llur actuació a les normes acf establertes. Pel que es refereix a la signatura de documents que impliquin mobilització de cabals, caldrà registrar les signatures al Negociat de Legalitzacions del Departament d'Economia i les Banques i establiments de crèdit deixaran d'admetre paper que no porti aquest requisió, trenta dies després de la publicació d'aquest Decret.

En conseqüència, els Delegats de la Generalitat a les Empreses Bancàries i Institucions d'Estalvi de Catalunya hauran de tenir cura que, a partir del dia 9 de maig propiament, sigal complimentat l'esperit i lletra del que queda ordenat pel Decret de referència.

Barcelona, 18 d'abril del 1938.

El Cap del Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.

LA SENYORA

Carme Carbajo i Valls

Vídua de Bonaventura Comas i Thós
ha mort a l'edat de 74 anys

E. P. D.

Els seus afligits: fills, Carme i Josep M.º; fills polítics, Joan Rector i Matilde Puig; néts, Montserrat, Josep M.º, Jordi, Joan i Jaume Rector i Lluís i Mercè Comas; cunyada, nebots i nebes, cosins i família tota, en assabentar els amics i coneguts de tan sensible pèrdua, els supliquen el tribut d'un pietós record i es veixin assistir a la casa mortuòria, Nestor Makno (Bisbe Mas), 25-1.er, demà divendres, a les ONZE del matí per a acompanyar el cadàver al Cementiri, favor pel qual els quedaran molt agraits.

Mataró, 22 de setembre del 1938.

Informació del dia

Barcelona

Comunicat oficial d'ahir

EXÈRCIT DE TERRA

FRONT DE L'EST. — Han continuat al front de l'Ebre els violents atacs de les forces al servei de la invasió, protegides per la constant actuació de l'artilleria italiana i de l'aviació estrangera que bombardejaren les nostres línies durant tota la jornada.

Diversos atacs enemics a la cota 287, de la carretera d'Alcolea, foren totalment rebujats, i es destruïren tres dels dotze tancs facciosos que intervingueren en el combat. També han estat desfets per les nostres tropes les temptatives dels rebels a les línies republicanes de Mas d'Albares.

L'aviació espanyola bombardejà amb gran precisió diverses concentracions, en les quals causà moltes baixes. Fou aterrat en combat un bimotor estranger, i nosaltres sofrírem la pèrdua d'un caça.

FRONT DE LLEVANT. — Els soldats espanyols, aprofundint el seu victoriós avanç al sector de Manzanera, han conquistat El Codon i les cotes 1.593 i 1.425, i capturat presoners i material.

FRONT D'EXTREMADURA. — A la zona de Villafranca de Córdoba, les tropes republicanes conquistaren importants posicions.

ALTRES FRONTS. — Sense notícies d'interès.

AVIACIÓ

A les quatre de la tarda d'ahir, cinc trimotors italians «Savoia 81» bombardeja en a l'alçada de Gandia el destroier britànic «C. O 9», sense aconseguir encalçar-lo.

A la Generalitat

El senyor Lluís Companys ha passat el matí treballant amb els alts funcionaris i preparant la tasca del proper Consell de Govern.

Ha rebut, entre altres, les visites del senyor Moix, ministre del Treball, Irla, Director General del Patrimoni i Rendes, i els senyors Barjau, Balcells, Català i Jansà, de la Federació de Funcionaris de la Generalitat de Catalunya, U. G. T. — Fabra.

Condemnes

El Tribunal que entén en els delictes per alta traïció ha condemnat a 15 anys d'internament en un camp de treball a Antoni Gutiérrez i també a 15 anys a Josep Sánchez.

— La casa Sánchez Germans ha estat condemnada a una multa de 15.000 pessetes. — Fabra.

A Governació

El Conseller de Governació i Assistència Social, senyor Antoni M.º Sbert, ha rebut la visita del Secretari General del Govern Basc, el qual li ha fet entrega de 15.000 pessetes destinades al fons de sosteniment de les institucions d'evacuats i refugiats.

Aquesta quantitat ha estat entregada com a prova de reconeixement del Govern basc al de la Generalitat per la forma amb que les institucions de penes del Govern català han contribuït al sosteniment i ajuda dels vascos evacuats a Catalunya.

Amb destí a la mateixa finalitat ha estat recuada la quantitat de 1.000 pessetes a Josep Renom, agent de policia de la plantilla de Figueres, quantitat que forma part de la que fou obsequiat com a premi als serveis prestats per l'agent esmentat.

El senyor Sbert ha rebut diverses visites entre les quals esmentem la del Dr. Coma, comandant metge del Cos de Seguretat, i la del Front Popular d'Olot. — Fabra.

Estranger

El moment europeu

La posició de les Trade Unions i dels Laboristes anglesos

LONDRES. — Després de l'informació dels sis membres que foren rebuts ahir per Lord Halifax, ministre d'Afers Estrangers, les Trade Unions i el Partit Laboralista han fet pública una declaració en la qual posen de manifest que la democràcia anglesa i el seu prestigi cimentat en els anys ha quedat deshonrada. Afegeixen que la solució que s'intenta donar al problema txec no tindrà eficàcia, ja que Hitler no s'accontentarà amb això i anirà d'exigència amb exigència. Destaquen que cal que les nacions pacífiques facin un esforç en defensa de la pau que cal recolzar la en el compliment i respecte de la llei. — Fabra.

A l'encontre de Chamberlain

MUNIC. — Hitler, Ribbentrop i Goebbels han sortit en tren especial en direcció a Rosenberg per tal de celebrar la nova entrevista amb Chamberlain.

Hom sap que els personatges nazis han arribat ja a aquella localitat. — Fabra.

No els passarà res

PRAGA. — S'ha fet públic un comunicat oficial anunciant la contesta amplada a la proposta franco-britànica. A l'ensembl es fa una crida a la calma a tots els ciutadans.

S'afegeix que la població alemanya de les zones frontereres no té moltes per a tenir cap intranquil·litat. La seva seguretat i respecte als seus béns està garantitzada, i el Govern se'n fa responsable davant el món. — Fabra.

El Govern txec ha cedit a la força

PRAGA. — En un comunicat oficial del Govern relacionat amb la resposta a la proposta franco-britànica, posa de relleu que la seva acceptació ha estat deguda a la pressió exercida i que el Govern s'ha vist obligat a acceptar-lo.

El Govern txec accepta de ple el Pla i en la contesta no es formulen reserves ni contraproposicions. — Fabra.

Llegiu LLIBERTAT

Per braguers, faixes, mitges, aparells ortopèdics i demés

Preus reduïts

Casa Català

F. Galan, 322

Mataró

Hostal Bonaventura Durruiti

Esplèndid servei de coberts i a la carta
Gran saló per a Banquets i Festes
Habitacions amb aigua corrent
i quartos de bany

Garatge en el mateix Hotel

D. Durruiti, 1 Forni Galan, 377 Toldon 128